

KANCELARIE PRAWNE NA RZECZ INNOWACYJNOŚCI

Skuteczne prowadzenie biznesu bez znajomości prawa można porównać do jazdy po torze wyścigowym bez zapiętych pasów. Dlatego w wielu sytuacjach biznesowych nieodzowna dla przedsiębiorcy staje się pomoc radcy prawnego. Wiele firm współpracuje z kancelariami prawnymi, które świadczą usługi wspierające biznes. Oferują one często wszechstronną pomoc przy prowadzeniu działalności gospodarczej polegającą na doradztwie prawnym czy sporządzaniu odpowiedniej dokumentacji. Reprezentowanie firmy przed sądem należy również do zakresu obowiązków pracowników kancelarii prawnych. Wszystkie te działania sprawiają, że przedsiębiorcy łatwiej poruszają się po pełnym niebezpieczeństwie biznesowym polu, a co za tym idzie, ich firmy mogą lepiej prosperować, napędzając gospodarkę i przynosząc rozwój gospodarczy państwu. Istnieje zatem korelacja między współpracą kancelarii prawnych przedsiębiorstwami a rozwojem gospodarki.

Istniejący stan rzeczy może być zadawalający, ale kancelarie prawne swoją działalnością mogłyby jeszcze bardziej pozytywnie oddziaływać na gospodarkę a zarazem pobudzać rozwój gospodarczy. Jako spółki z dużym kapitałem mogłyby na przykład wspierać innowacyjne projekty, by następnie w zamian za pomoc prawną uczestniczyć w późniejszym podziale zysków przedsiębiorstw. Jednak bez zmiany zasad funkcjonowania jednostek jakimi są kancelarie prawne jest to niemożliwe.

Kancelarie prawne mogą przybierać formy spółek osobowych (cywilnych, jawnych, partnerskich bądź komandytowych), jednakże już na samym starcie napotykać one spore ograniczenia. Spółka partnerska nie może działać w innym celu niż wykonywanie przypisanego wspólnikom zawodu. Spółka cywilna zaś, w związku z tym, że nie może mieć własnego mienia, nie może posiadać praw do zysków innej firmy. Ponadto spółki osobowe nie mogą być notowane na giełdzie, co także znacznie utrudnia ich rozwój. Bez odpowiednich zmian w prawie gospodarczym nie jest to na dzień dzisiejszy możliwe, by spółki te aktywniej włączyły się do wspierania działalności biznesowej.

Konstrukcja spółki prawniczej nie pozwala na elastyczne działania inwestycyjne. Jednak w każdej sytuacji można znaleźć jakieś alternatywne wyjście. Dobrym przykładem jest tutaj aktywnie wspierająca polskich przedsiębiorców Grupa Prawno – Finansowa Causa, która jako kancelaria prawna nie mogła wejść na giełdę. Powstała zatem spółka akcyjna będąca udziałowcem kancelarii prawnej działającej jako spółka komandytowa. Takie rozwiązanie umożliwiło GPF Causa zadebiutowanie na rynku obligacji Catalyst, a za pozyskane środki firma zamierza wesprzeć spółki o ponadprzeciętnej rentowności.¹

Warto w tym miejscu dodać, że głównym problemem we wspieraniu przedsiębiorstw przez kancelarie prawne w inny sposób niż usługi prawnicze za ściśle określone honorarium jest także zakaz „pactum de quota litis”. Tym samym zabronione jest ustalanie wysokości wynagrodzenia radcy prawnego wyłącznie proporcjonalnie do osiągniętego wyniku sprawy. Honorarium w postaci przyszłych zysków z działalności wspieranego przedsiębiorstwa nie

¹<http://www.kancelarie.polskiprawnik.pl/gpf-causa-bedzie-inwestowac-w-perspektywiczne-spolki,664/>

może być obecnie jedynym profitem jakie przypadnie w udziale kancelarii prawnej. Można powiedzieć, że istnienie tego zakazu jest dość absurdalne, bo nie motywuje prawników do wyťažonej pracy. Przeciwnicy „pactum de quota litis” zwracają uwagę, że uniemożliwia ona walkę z nieuczciwą konkurencją i ochronę prawników przed pracą bez wynagrodzenia, nie są to jednak zasadne argumenty, ponieważ prawnik ma możliwość ustalenia z klientem honorarium, a więc w każdym wypadku może pracować na warunkach jemu korzystnych. Nie ma natomiast przeciwwskazań do otrzymywania przez prawników bonusów w postaci premii za wygrane sprawy, bądź korzystne rozwiązania prawne.

W marcu bieżącego roku przewodniczący Komisji Etyki Krajowej Rady Radców Prawnych mec. Zenon Klatka opracował propozycje zmian w kodeksie etyki radcy prawnego. Proponowane modyfikacje kodeksu uwzględniają między innymi trzy możliwe warianty przepisów dotyczących pactum de quota litis. Według sondy internetowej Dziennika Radca Prawny 50 % biorących w niej udział opowiada się za wariantem przewidującym brak zakazu pactum de quota litis. Dotychczasowe reguły obowiązywałyby jedynie w sprawach karnych, karno – skarbowych, prowadzenia spraw karno – administracyjnych, rodzinnych, opiekuńczych, nieletnich, pracowniczych, dotyczących szkód niemajątkowych, skargi konstytucyjnej.²Ostateczny kształt zmian będzie znany po listopadowym Krajowym Zjeździe Radców Prawnych.³

Podsumowując można powiedzieć, że wsparcie rozwoju gospodarczego przez kancelarie prawne i ich działalność na rzecz innowacyjności przedsiębiorstw jest możliwa, lecz w ograniczonym stopniu. Kancelarie prawne muszą pamiętać o zasadach Kodeksu Etyki Radców Prawnych, którego zmiany prawdopodobnie przyniosą nowe możliwości dla rozwiązań probiznesowych. Kancelarie prawne działające w ramach obecnego prawa gospodarczego będą jednak wciąż mocno ograniczone w prowadzeniu inicjatyw umożliwiających aktywne wsparcie lokalnej gospodarki. Ułatwienia dla kancelarii prawnych w tej materii, jak chociażby większa elastyczność w ich funkcjonowaniu byłyby na pewno wielce pomocne i mogłyby doprowadzić do dalszego zacieśniania współpracy sfery biznesowej z prawną, dla lepszego rozwoju przedsiębiorczości a w tym innowacyjnych projektów.

Autorzy: Marcin Kilanowski, Arkadiusz Kalejta

Tekst stanowi wyraz osobistych poglądów autorów.

---

²<http://www.e-kirp.pl/Sonda>

³<http://www.kancelaria.lex.pl/czytaj/-/artykul/samorzady-prawnicze-poluzuja-zasady-promocji>